

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Minősegbiztosítási Iroda

Jog- és Államtudományi Kar

2025

Nappali tagozatos jogász hallgatók munkavállalása
kérdőív eredményei

Készítette: Rénes Balázs minősegbiztosítási referens

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés.....	2
II. A válaszadók háttere	2
III. Munkavállalási hajlandóság	4
IV. Képzéssel való elégedettség, motiváció	10
V. Munka-szabadidő egyensúly	13
VI. Javaslatok és fejlesztési lehetőségek	14

I. Bevezetés

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán (PPKE JÁK) 2025. november 11. és december 11. között felmérés zajlott a nappali képzési renden tanuló osztatlan jogász képzésben részt vevő hallgatók között. A felmérést a Jog- és Államtudományi Karon működő Minőségbiztosítási Bizottság állította össze. A felmérés célja feltárni, hogy a karon tanuló hallgatók milyen arányban és milyen motivációk mentén vállalnak munkát tanulmányaik mellett, illetve mennyire elégedettek képzésükkel, milyen változtatásokat eszközölnének.

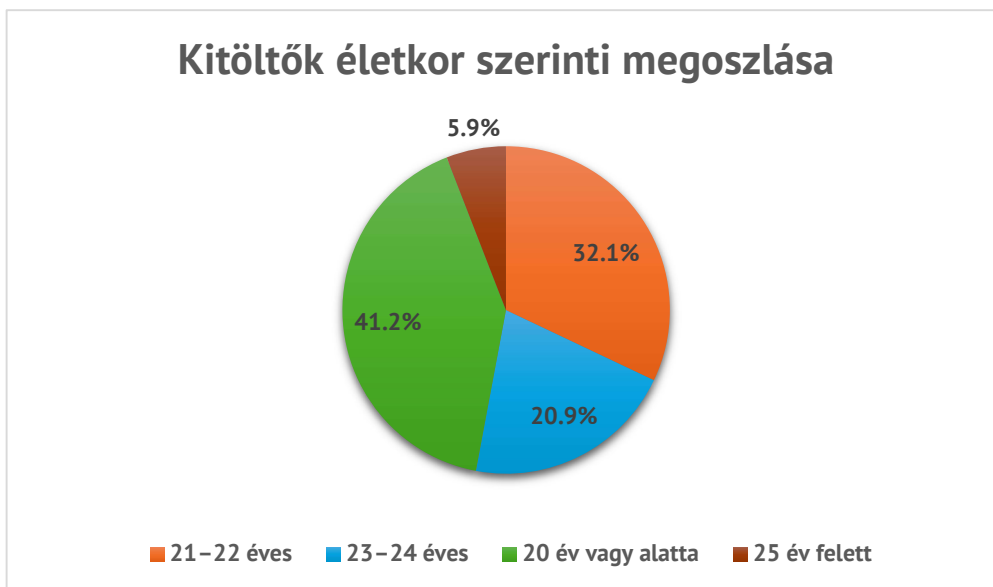
A felmérés a célcsoport tagjai számára egy online kitöltős felületen tettük közzé (UniPoll), az 1523 fős célcsoportból a kitöltést megkezdőkkel együtt 422 válaszív érkezett be, melyből az üres válaszívek, továbbá az 1. oldalig történt hiányos kitöltések (összesen 45 db) kiszűrésével összesen 377 értékelhető ívet kaptunk, amely a teljes alapsokaság 24,8 %-a, ez a 2024-es 29,24 %-hoz képest 4,5 %-os visszaesést mutat.

II. A válaszadók háttere

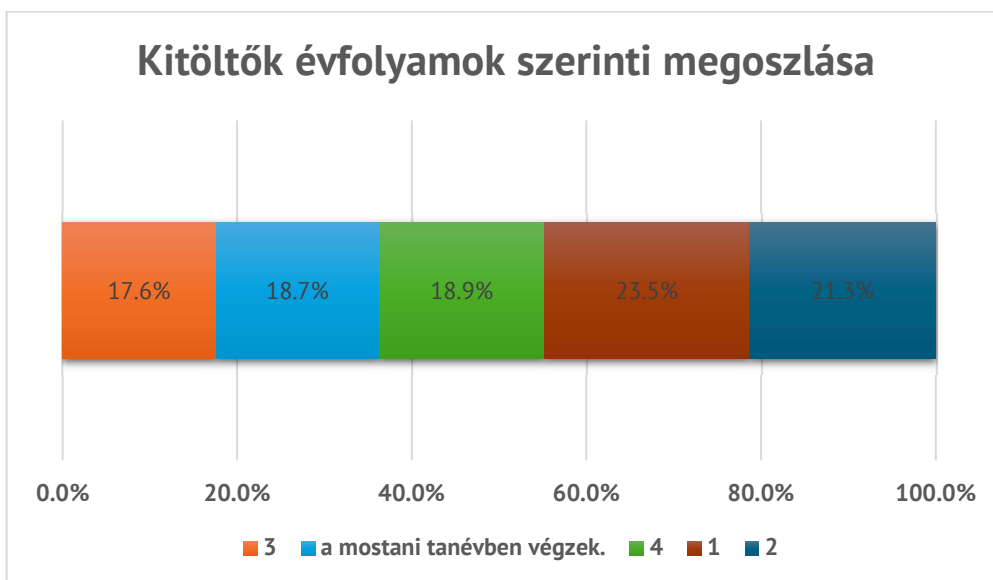
N= 377

Az idei válaszadók 59 %-a volt nő és 41 %-a férfi. Ez változás a tavalyi eredményhez képest: 68,8 % nő –31,6 % férfi, 2025-ben a kitöltők között 9,4 %-kal nőtt a férfiak aránya.

N= 374

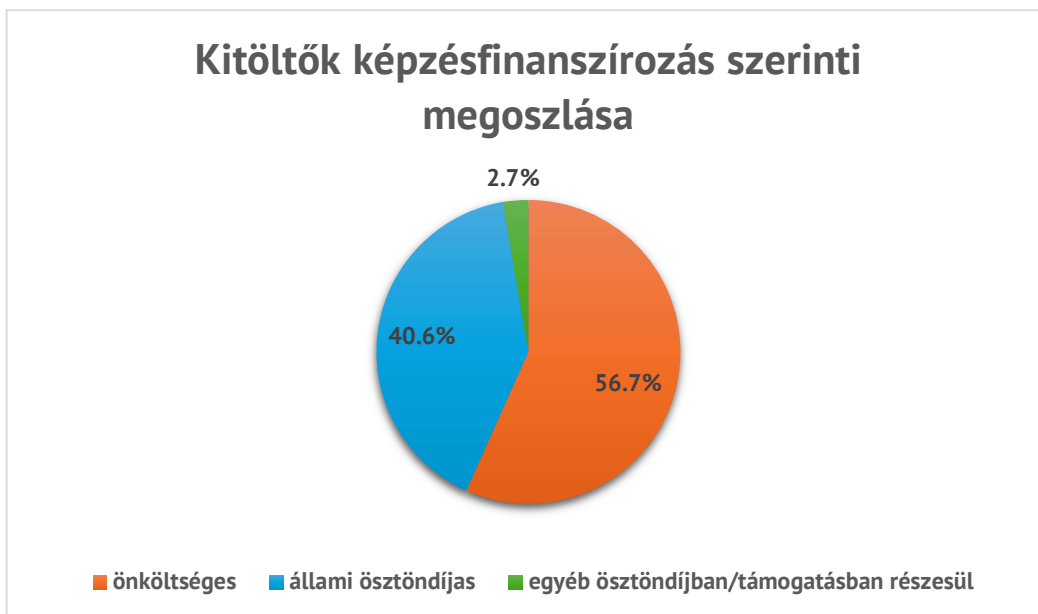
A kitöltők jelentős része (41,2 %) 20 év alatti volt, de 30 % feletti arányban képviselték magukat a 21-22 évesek (tavaly: 39,9%), 20,9 %-uk volt 23-24 éves és a 25 év felettiek aránya 5,9 %-os volt (tavaly: 7,5%).

N=375

A kitöltők között közel azonos arányban voltak jelen a végzős, a negyedéves és a harmadéves hallgatók, ugyanakkor többségük az első és másodéves hallgatók (összesen 44,8 %).

A finanszírozási forma szerinti megoszlás a következőképp alakult, itt feltüntettük a különböző támogatásban részesülő hallgatókat is.

N=374

A kitöltők többsége (56,7 %) önköltséges volt, ez visszatükröződik a munkavállalási hajlandóságban is, ugyanis a válaszadók 59,4 %-a volt munkavállaló, többségük (25,7 %) csak heti néhány órában vállalt munkát. A kérdésre válaszolók 40,6 %-a egyáltalán nem dolgozik tanulmányai mellett.

III. Munkavállalási hajlandóság

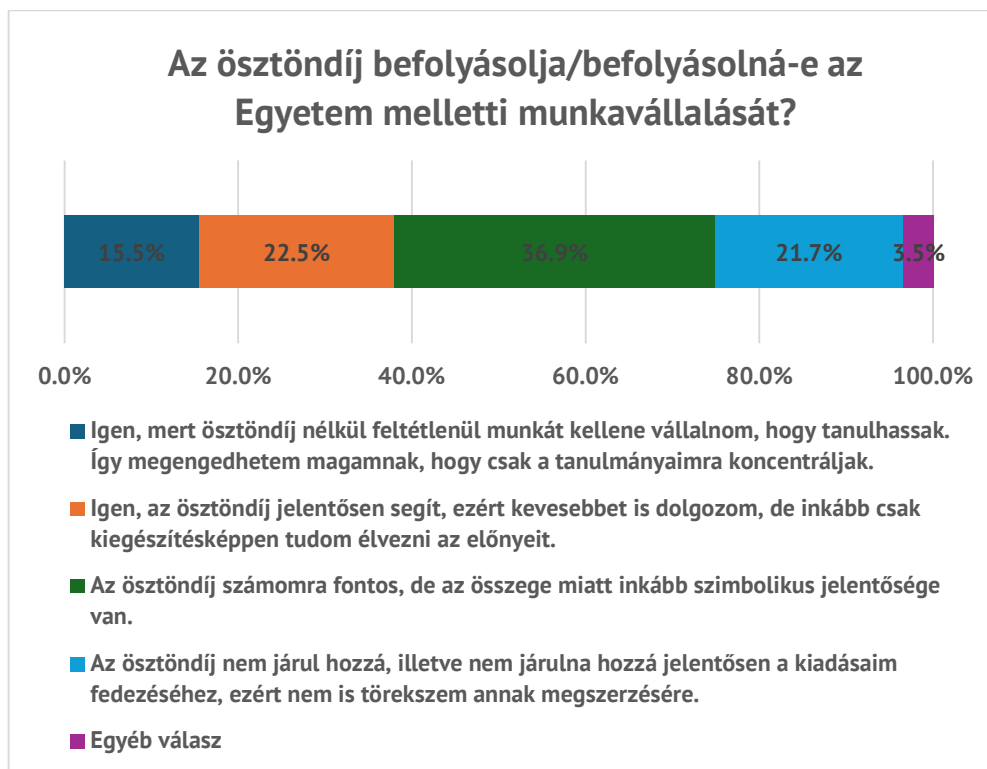
N= 347

Évfolyamokra bontva a következőket állapíthatjuk meg a munkavállalás vonatkozásában. Szembetűnő, hogy azon hallgatók aránya, akik egyetemi tanulmányaik mellett

munkát vállalnak a 3. évtől kezdődően változik a munkavállalók javára. Az elsős és második évfolyamos hallgatók körében az egyáltalán nem dolgozó hallgatók aránya 50 % felett mozog.

	Válaszadók száma	Egyáltalán nem	Félállásban dolgozom	Kis mértékben, csak néhány órát hetente.	Olyan mértékben, hogy csak a kötelező szemináriumi órákra tudok bejárni.
1. évfolyam	80	55.0 %	10.0 %	33.8 %	1.3 %
2. évfolyam	73	57.5 %	17.8 %	21.9 %	2.7 %
3. évfolyam	64	35.9 %	29.7 %	26.6 %	7.8 %
4. évfolyam	65	26.2 %	26.2 %	26.2 %	21.5 %
végzős	70	21.4 %	28.6 %	17.1 %	25.7 %

Ha megnézzük a negyedik (21,5 %) és a végzős évfolyamot (25,7 %), az ő esetükben látható, hogy munkavállalásuk már csak a kötelező szemináriumokra való bejárást teszi lehetővé. A félállású munkavállalás a harmadik évfolyamos (29,7 %) és a végzős évfolyam (28,6 %) esetében a legmagasabb.

N=374

Munkavállalással kapcsolatban arra is kíváncsiak voltunk, hogy vajon az egyetemen megszerezhető tanulmányi ösztöndíj mennyiben befolyásolja a hallgatók munkába állását. A válaszadók jelentős része (36,9 %) szerint az ösztöndíj fontos, de inkább szimbolikus jelentőségű. A válaszadók 22,5 %-a az ösztöndíjat munkája melletti keresetkiegészítésként könyveli el, 21,7 %-uk szerint az ösztöndíj nem járul hozzá jelentősen a kiadásai fedezéséhez. A kitöltők 15,5 % szerint az ösztöndíj ugyanakkor lehetőséget ad arra, hogy ne munka mellett végezze az egyetemet.

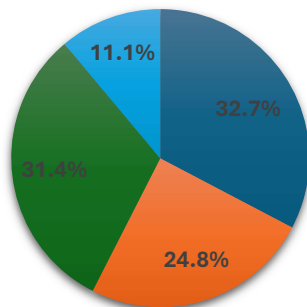
Mivel az egyetemi tanulmányok melletti munkavállalás elsődleges motivációja jellemzően a megélhetéshez szükséges anyagi feltételek biztosítása, ezért idén is fontosnak tartottuk, hogy a kitöltők lakhatási körülményeiről tájékozódjunk. Az eredményeket életkor szerinti bontásban közöljük:

	Válaszadók száma	Szüleimmel élek	Saját lakás	Albérlet	Kollégium
20 év vagy alatta	153	54.9 %	13.7 %	23.5 %	7.8 %
21-22 éves	118	43.2 %	17 %	17.8 %	15.3 %
23-24 éves	78	41 %	15.4 %	30.8 %	12.8 %
25 év felett	21	28.6 %	28.6 %	42.9 %	0 %

A 20 éves vagy 20 év alatti válaszadók körében jellemzően a szülőkkel való együttélés volt a legjellemzőbb (54,9 %), emellett az albérlet jelent meg 23,5 %-kal. Kiemelendő, hogy a válaszadók 13,7 %-a már rendelkezik saját lakással. A kollégiumi lakhatás a legkisebb arányban jelent meg a hallgatók körében. A 21-22 éves korosztálynál az albérleti (17,8 %), a saját lakásban történő (17 %) és a kollégiumi lakhatás (15,3 %) aránya hasonlóan alakul. Az albérletben való lakhatás a 23-24 éveseknél jelenik meg jelentősen (30, 8 %). A 21 év feletti, de 25 év alattiak életkori sávjába eső csoportnál a szülőkkel való együttélés még meghatározó (43,2 % a 21-22 évesek, 41 % a 23-24 évesek esetén). A 25 év felettiak körében a saját lakhatás és a szülőkkel való együttélés már egyenlő arányban szerepel (28,6 % – 28,6 %), az albérleti lakhatás körükben a legmagasabb arányú (42,9 %), az is megfigyelhető, hogy a kollégiumi válasz teljesen eltűnt esetükben.

Az egyetemi képzés mellett munkát vállaló hallgatók motivációja is érdekelt minket. A kis mértékben munkavállaló, heti néhány órában dolgozók körében a jogi pályán végezhető munka (32,7 %) és a munkatapasztalat megszerzése (31,4 %) volt a fő motivátor.

Kis mértékben munkavállalók motivációja

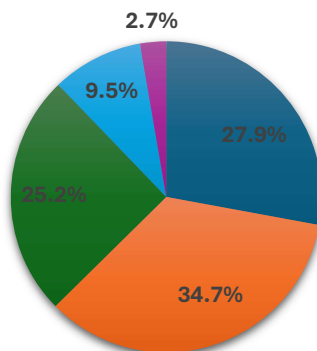

- Mivel jogi pályára készülök, szeretném kipróbálni a képességeimet a gyakorlatban.
- Így egészítem ki a jövedelmemet.
- Azért dolgozom, hogy munkatapasztalatot szerezzek.
- A többi hallgatótársam szerint: aki nem dolgozik az Egyetem alatt, az hátrányba kerül később a munkaerőpiacon.

N=153

A félállásban dolgozók számára a jövedelemkiegészítés (34,7 %), a jogi képesség kipróbálása (27,9 %) és a munkatapasztalat (25,2 %) jelentett magas motivációs faktort.

Félállásban munkavállalók motivációja

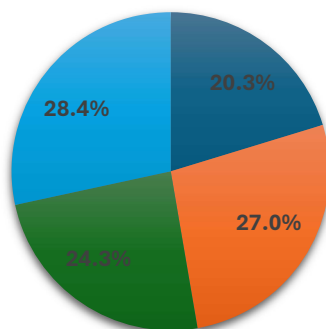

- Mivel jogi pályára készülök, szeretném kipróbálni a képességeimet a gyakorlatban.
- Így egészítem ki a jövedelmemet. Enélkül nehéz helyzetbe kerülnék anyagilag.
- Azért dolgozom, hogy munkatapasztalatot szerezzek.
- A többi hallgatótársam szerint: aki nem dolgozik az Egyetem alatt, az hátrányba kerül később a munkaerőpiacon.
- Egyéb

N=147

A kötelező órákon résztvevők 28,4 %-a szerint az egyetem önmagában nem készíti fel az életre, ehhez gyakorlati munkatapasztalatra van szükség, 27 %-uk pedig jövedelemkiegészítőként tekint munkájára. A tapasztalatszerzés esetükben is releváns (24.3%).

Csak a kötelező órákon résztvevők motivációja

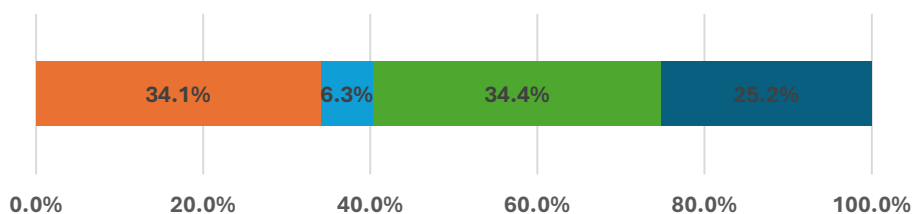

- Mivel jogi pályára készülök, szeretném kipróbálni a képességeimet a gyakorlatban.
- Így egészítem ki a jövedelmemet. Enélkül nehéz helyzetbe kerülnék anyagilag.
- Azért dolgozom, hogy munkatapasztalatot szerezzek.
- Az Egyetem önmagában nem készít fel az életre, ehhez nekem kell további gyakorlati tapasztalatot szereznem.

N=74

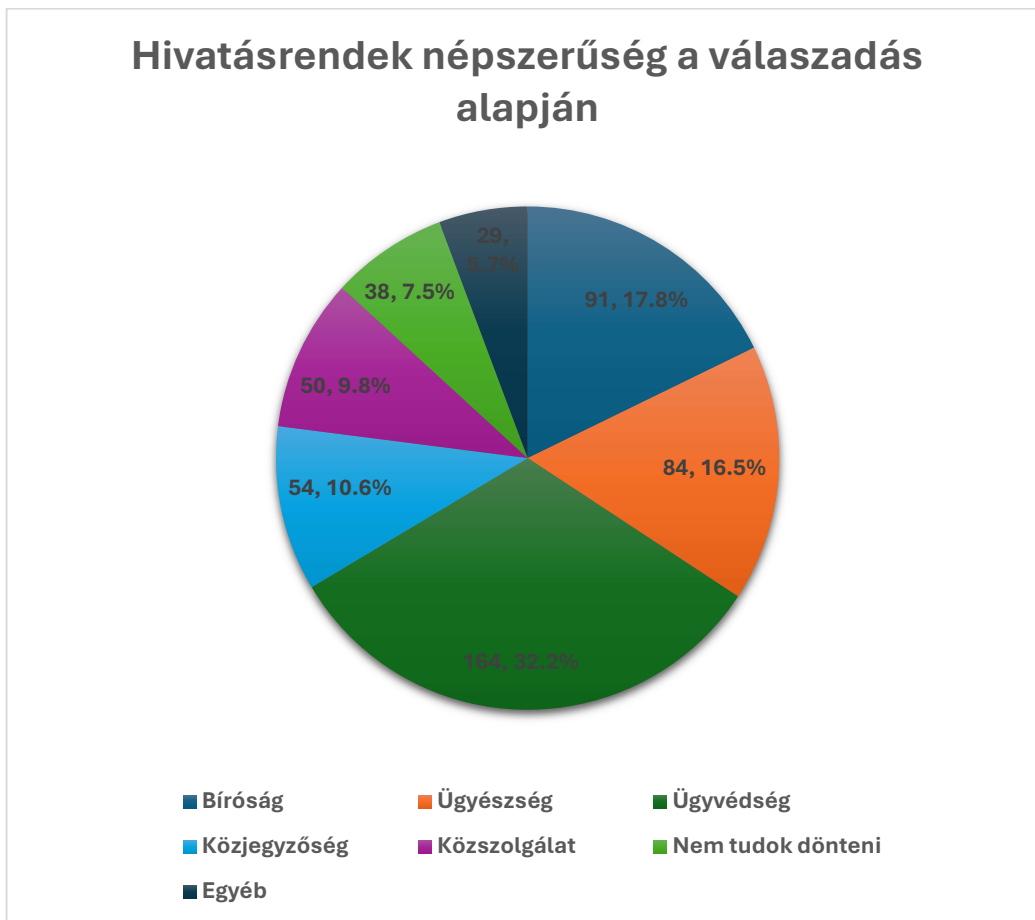
A munkavállalás kapcsán azt is megkérdeztük válaszadóinktól, hogy mennyire tartják fontosnak, hogy végzett képzésükhöz kapcsolódó munkát vállaljanak.

Jogászi hivatásrendhez kapcsolódó munkavállalás fontossága a válaszadók körében

- Igen, mert ezáltal szeretném jobban megismerni a joggyakorlatot.
- Nem tartom fontosnak.
- Igen, ez kizárólagos szempont a számomra. Ez alapján szeretném megtalálni a leendő munkahelyemet, illetve így kapcsolatokat építhetek.
- Jó lenne, de ha nem úgy alakul, azt is elfogadom, mert a megélhetési költségeim fedezése miatt kell dolgoznom.

Ennek kapcsán az is érdekelt minket, hogy mely hivatásrendek kötelékében dolgoznának legszívesebben a hallgatók. A válaszadók több választ is megjelölhettek.

N=510

A válaszok alapján a legnépszerűbb praxis az ügyvédség volt (32,2 %), ezt követte a bírósági munka (17,8 %), majd az ügyészségi feladatok ellátása (16,5 %). A közszoigálat mindössze 9,8 %-ot, míg a közjegyzőség 10,6 %-ot kapott.

IV. Képzéssel való elégedettség, motiváció

A hallgatókat az előadásokon való részvétellel kapcsolatban is megkérdeztük.

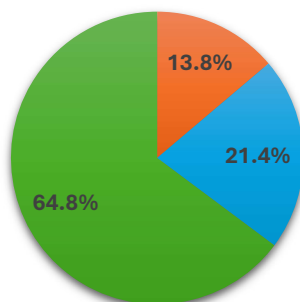

N=293

A válaszadók 12 %-a jelezte, hogy minden előadáson részt vesz és 39,2 %-uk válaszolta, hogy azok 75 %-ára bejár, szinte egyelő arányban voltak azon válaszadók, akik az előadások legalább felén, vagy az előadások kevesebb mint negyedén vesznek részt.

Az előadások 75 %-án és több mint 75 %-án résztvevőket arról kérdeztük, hogy mi motiválja őket részvételükben.

Mi motiválja abban, hogy ilyen nagy arányban vesz részt az előadásokon?

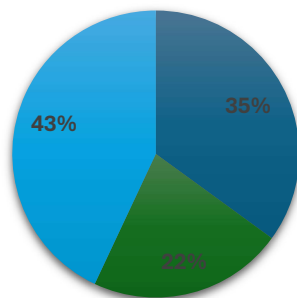
- Olyan színvonalas a legtöbb előadás, hogy nagyon hasznos számomra bejárni.
- Bejárok, hogy vizsgán ne érjen meglepetés.
- Most van ideje tanulni, kihasználom a lehetőséget, akkor is bemegyek, ha nem annira érdekel a tantárgv.

N=145

A válaszadók kétharmada, 64,8 %-a szerint most van idejük tanulni, így akkor is bemennek az órákra, ha az adott tárgy nem érdekli őket. A válaszadók 21,4 %-a jelezte azért jár be, hogy a vizsgán ne érje meglepetés.

Az alacsonyabb részvételi aránnyal rendelkező válaszadókat szintén megkérdeztük, ők a következőkkel indokolták távolmaradásukat.

Mi az oka annak, hogy ilyen kis mértékben látogatja az előadásokat?

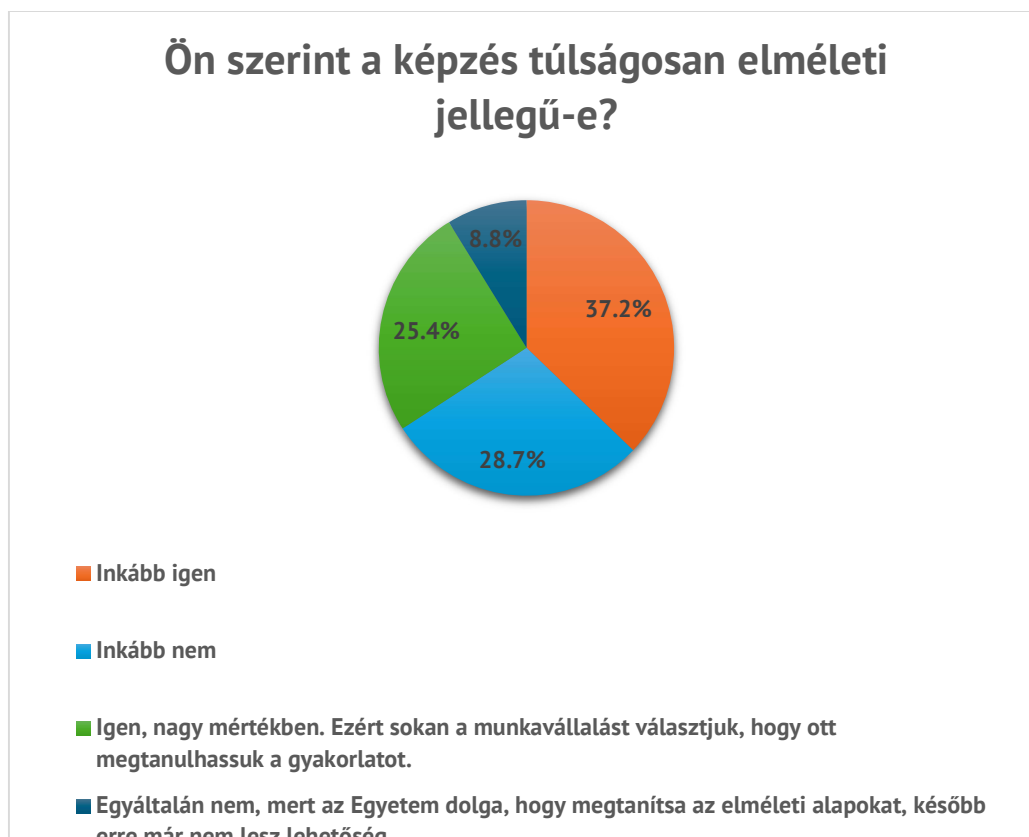

- Dolgozom és a munkáltatóm nem enged el.
- Nem elég színvonalasak az előadások.
- Csak arra járok, ami érdekel.

N=123

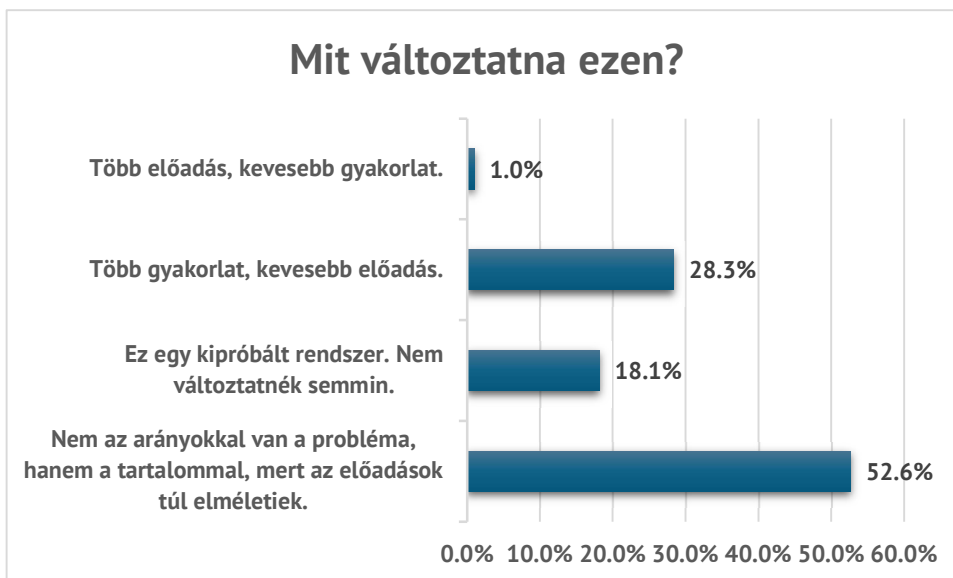
Jól látható, hogy a kérdésre választ adók 43 %-a csak azokra az órákra jár be, amely érdekli is, 35 %-uk arra hivatkozik, hogy munkahelye nem biztosít erre lehetőséget, ugyanakkor 22 % szerint az előadások sem elég színvonalasok ehhez.

A kitöltőket képzéssel kapcsolatos elégedettségükről is megkérdeztük. Elsősorban az osztatlan jogász képzés elméleti-gyakorlati egyensúlya érdekelt minket. A válaszadók többsége (összesen: 62,6 %) szerint a képzés túlságosan elméleti jellegű. A válaszadók 25,7 %-a azt is jelezte, hogy ezért inkább a gyakorlat felé fordul (ez az arány tavaly 27,6 % volt). Ugyanakkor idén az inkább nem (28,7 %) választ adók aránya is nőtt a tavalyi évhez képest (17,3 %). Elmondható tehát, hogy ez a válaszadók 25,4 %-ának jelent inkább problémát.

N=331

Ezt az is visszaigazolja, hogy a mit változtatna ezen kérdésre a többség (52,6 % nem az arányokkal van a baj, illetve 18,1% ez egy kipróbált, bevált rendszer) idén is a nem változtatna választ adta, mindössze 28,3 %-uk jelezte: több gyakorlatra van szükség.

Azonban az is elmondható, hogy a tavalyi évhez képest a több gyakorlatot váró (23,1 %) hallgatók aránya 5%-kal növekedett.

V. Munka-szabadidő egyensúly

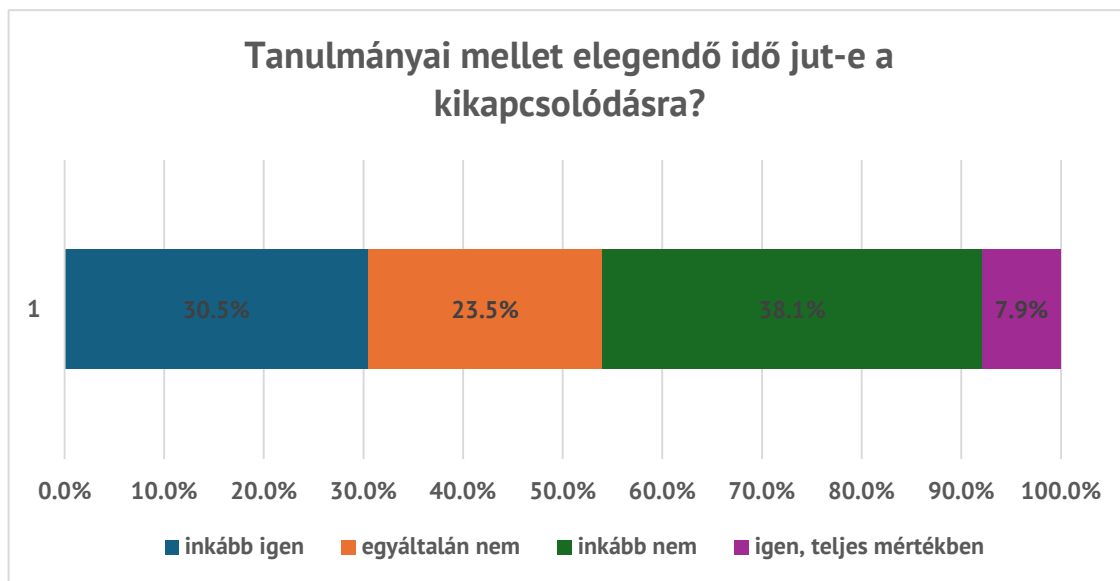
A munkavállalás kapcsán érdeklődtünk arról is, hogy a munkavállalással párhuzamosan mennyire okoz nehézséget az egyetemi képzés elvégzése hallgatóink szerint.

N=318

A hallgatók többségének (összesen: 53,5 %) nehézséget jelent a tanulmányok és a munka összehangolása. 25,5 %-uk szerint ez inkább nem akadály, míg 21,1 %-uknak ez egyáltalán nem jelent problémát.

Ennek fényében is érdekes a válaszadók véleménye a tanulmányok melletti kikapcsolódás lehetőségéről:

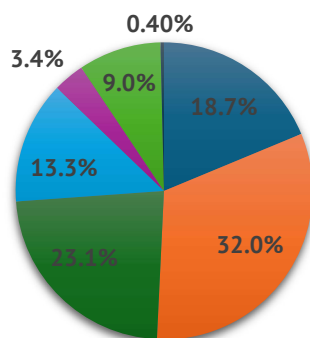
N=315

A válaszadók többsége (összesen: 54 %) szerint nincs elég ideje a kikapcsolódásra tanulmányai mellett. Ugyanakkor a kitöltők 46 %-a úgy véli ez kevésbé problémás, sőt 7,9 %-uk azt jelezte, hogy ez egyáltalán nem jelent problémát számára.

VI. Javaslatok és fejlesztési lehetőségek

A hallgatókat arról is megkérdeztük, mi motiválná őket jobban a tanulásra, erre a kérdésre több válasz megadása is lehetséges volt.

Mivel lehetne jobban motiválni a tanulásra fordított idejét?

- munkaerőpiaci példák használatával
- több gyakorlatorientált feladat megoldásával
- hivatásrendeknél tett szakmai látogatásokkal, gyakorlatokkal
- személyre szabható tanulási tapasztalatokkal
- a BTK példájára kialakított Kortárs Segítői rendszerrel
- önfejlesztő, regeneratív kurzusokkal
- Egyéb

N=697

A választ adók 32 %-a szerint a több gyakorlati feladat megoldása, 23,1 %-uk szerint a hivatásrendeknél tett szakmai látogatások, és 18,7 % válasza alapján a munkaerőpiaci példák használata segítené motivációjukat. Az önfejlesztő, regeneratív kurzusokat a válaszok 9 %-a, a Kortárs Segítői rendszert mindössze 3,4 %-uk jelezte vissza.

Milyen rugalmas tanulási módokat választaa legszívesebben?

N=689

A rugalmas tanulási módok kapcsán a hallgatók szintén választhattak a javaslatok közül. Itt is több válaszra volt lehetőségük. Nagyjából azonos arányban jelezték a következőket:

- **e-learning kurzusok használata: 20,5 %,**
- **mikrotanúsítványt adó képzések: 20%,**
- **távoktatási lehetőség biztosítása: 19,6%**
- **rugalmas kreditelismerési rendszer: 19,5 %**